

E 58

VÄLÖGÄTÖTT
VIERREK
BELLÄ
JAINOJA

Élő-szó

Összeválogattam itt a rövidebb
névsem körül egy csokorra
valót azral a célrattal
hogz valaki majd napuóra
mondaná.

A leirt szó helyebe az
"élő"- kimondott szó varána
után vágzom most olyan
valaki ajkáról aki még
romlatlan szívvel és léleddel
tudja ejteni a szavakat.

Olyan hazámfia ajkáról,
akit még sükebb érelem-
ben is földimuck nevez-
letek.

*
János Zella (N.Sz.K.)
1985 augusztus

Pohárköszöntő

Ugye nem tudjátok mit temetek,
Szomjas bajorok, zsupori svábok?
Nem tudjátok ment titeket
bölcsöként ringat Hazátok.

Ji a mámortól vagytok hiszve
mint süllyedésig parolt uszály.
Isztok jönet, isztok bicni'va,
de ne'rem most inni muszály.

Ne kérdezzétek mit temetek.
Emelem poháram rátok:
Teljen hasátok meg rebetek,
Szomjas bajorok, zsupori svábok.

* 1957.

Mair ever narj's

Mair ever narj's nius Harom.
Ever narj's vârom a pôstet naponta.
Ever leuelet irtam mef arôta
minden nap eget gondolatban
s havonta eget igazân.

Exerser srilettem ujra
is temettem exerser napam.
Exermyi ketsêj s molotogja
naponta niven, prâm, aqam,

s iqz elenihitott, tetováltan,
lârom dôgênet vonszolok.
Lerogzok eqz vetkô"zô" bairban:
Isrok s tetemet boucolok.

* . 1967

Szarvasokraj

Keltröl jötem szeler itjan
apancosan, de ne'rtelen.

Most itt szomju'zok Nyugat kütján
s egy strófa volt az életem.

Peng az ijj, röppen a nyíl.

Ninus jogod élni kutyá...
és avarszini' tavatalukra
kibaltármnyakkal rogytak
halomra a fák.

Meytannilok szépen halni tö'lik.

Vé'fü' minden verselő'keduem elillan
mint tűz sugarra a nyári napoknak.

Október van. Ködös az este

s a csillagok
csak maguknak ragyognak.

* . s'bi

Önarcsej

Tülkorán gondsujtotta fej.
sz₂ beolvadó nagjain
csupa kérdő' ei felhirdető' jel
ez₃ falinaptár lepergő' lapjain.

Sötét an ép. Elcsodulót a Nyar.
Ar embert féltem a térdöl' nem a fákot
mert a fa a gyökereiben vár
de a halál nem álmodik álmat.

Nézd an arcom. Atfut rajt a vér.
Koponyámban vajnidik a sző'.
Ajkam gyaksan csókot senni hár
s mint sebrett kam vonaplik ha fél
ha a vihar ki nem mondható'.

Hajam ar őserdők titkait vigyázra
liába is faggatja a szél.
Am ha kigyóujjat márnal benne fáz₂₀₀
-boldopító türelvöl' beszél.

x . 1961

Hitvallás

En szétöröm a lizelgő való't
és összerakom tetszésem szerint.
Nem az vagyok aminet mutat a látszat
hanem az aminet téged látlak.

Nem csak látni akarom a való't
de meglátni mit kiíseje talár.
Nem leltározni, nem szépiteni
de szétrombolni és felépíteni

ingy mint hegyekből városokat raknak
ingy mint kenderből inget szőtt anyagban.

*

1962

Fáradt vándor dala

Az orsráputaknak minsen vége
is egyik sem halad fel az égbe.
Szél fúj az orsráputáron.

Nem vörnalraim napfényes csúcsok
csak kavics, lomok, sár, meg lucsok.
Ezekhez költöm tudatom.

A fáradt láb pihenni vágy,
de sosem vár rá pulva égy.
Össze is tör az nemsokára.

Hát nyisd meg hajléhod ajtaját
hozz minsem tenéked adjam át:
Eressz be hajad sátorába!

*

1970

Falu ezüstös glóriával

Sárba merültek a házak.

Az utak járhatatlanok.

Az önmagát ringató alázat
honol ott.

Már már idepöle" a csend.
Hol van a béres ostora!

A tetők felett hehe'sen leng
a Hold ezüst pora.

Viaszsárgán és sörö'sen
ma éjjel aludni látod
azokat akik lügyöörö'sen
megváltják holnap a világot.

x 1971

Kemény idő

Hát mit tegyen az ember fia
ha nem tartozik sehova?
Hej, szerles Alföld, porban a rott,
porban a rott büszke akácok
nerem már ti sem intettetek.

Lehettem volna béres ottan,
mindentől magamra hagyottan
ballagnék most akácok dúlón.
Többre vágytam! Ez a bűnöm.
Most már a fenyők fenyegettek.

Már már kitéptem a sűrűt
mégsem kellett senkinek.
Hát ne is tartson senki rám számat
örököz vinné el a világot!

En nem hagyom meg büszke fömet.
Mertartom magam a jövőnek!
Kézébe ajánlom minden tettem.
Kemény Idő! - itélkezze felettem.

* 1971

Vigyázzatok rám

Hazámban német tiriszabént
töltök két évből két hetet.
Mióta így is meddig még?
Nem számolom az éveket.

Habár a német föld mezeit,
kegyeset ad és eltemet.
De amíg élet vert anyagként
örzöm az anyanyelvemet.

Mest örülni és verset írni
és sírni is csak ezen tudok.
Csak anyám nyelvén tudom leírni.

Vigyázzatok rám Csillagok!

* . 1972

Feynapi is bolnapi páros.

Újra öket látom az Alkonyatban.
Kéz a kézben sétálva merengnek.
Gyermekrei lány s fiú alarban
az örök mécsként égő Szerelemnek.

Csak mennet, mennet, nem is néznet háttra.
Mögöttük az egyre gyorsuló halál.
Láttam öket feynapi is máma,
pedig nyugos-mat ötvén éve már.

Csak mennet, mennet, nem is néznet háttra
a halálra mögöttük ligyet sem vetnet.
Láttam öket feynapi is máma,
pedig még meg se születtek.

*

1972

Nem jön levelet

Gletenként jött a posta.
Jött viharban, esőben, sárban.
A postás a havat taposta
és virágok közt jött a nyárban.
A leveleket egyre csatlóztta.

Tizenöt évig írta és írta
jó anyám a leveleket.
Mertelne bizony vagy száz írta.
S mit leírnia nem lehetett;
a könnyeit is belesírta.

Három hónapja elkezdte
a postás, a házunk táját.
Még kell sokni, el kell tünni,
hogy nem jön már, a kutyafőjét!
Hej, nagyon nehéz megbékélni.

A hónapban tegnap on égi postás
mégis hozott egy levelet.

*

1972

Eggyé' lenni

Eggyé' lenni az epésszel
amíg csak el nem emyészrel;
A boldog élet titka volna.

Ritkán csak, van benne részed
mert ~~sz~~ nem találod az epéret
gyakran rohanva botolva.

Eg₃ lenni az epésszel, annyi
mint magad teljes feladni.
Nem tudni ellent es barátot.
Nem tudni magad sem egyszeriben
art sem tudni, hogy esen percben
gyakorolod a halálod.

A . 1972

É, borra' válik a víz

A feledés söröspaldotját
akaszt madárra
és viseld szisszenés nélkül
míg meg nem bekül
a mived.

Eméssze láng
amit a lányp falni akarva
de a visszamaradt hamu,
a bidep, legzen a tied.

Mert még a lányp
pusztit és tisztit
a hamu természeténél
és vizet
jó borral fizet.

* 1974

Kikapcsolódás

Hanyag felszel az ágyon
merezven mint hasáb fa.

Imndron mit sem várom
mint madártoll hull a sárba.

Falon s mindenén át
fuvarodás tekintet.

Merev, vak, semmit sem lát
csak repül mint elrepített
gyöngyű zors bummerang.

Judat alatt körüljárás
egy tájat, hol sosem voltál
s ijfent madarra találsz
az ágyon, hol elaléltál.

Az elnémult óra beindul
csendbefült ketyegése,
alélt s rivedbe beleszúr
az "Idő" sívverése.

Kézed is lassan megfordul.

Cigaretteket kutat
majd tollat s papírt nyúl
és röjja a sorokat.

*

1974

Könnyű srélben

Harampocska, mák és encián
a könnyű srélben lepedeztetek.

Gyakran hittem
hog₃ srébet érdemeltem
és gyakran, hog₃
ezt sem érdemeltem.

Hittem a mesei harmpocskát
mel₃ által a Való közelebb kerül
ámde a Való most rám támad
még a srépség is
telveként nehezül...

Harampocska, mák és encián,
boris vagyok. Fogjatok körül.

* . 1974

Rörefüstben

Rörefüstben kesenedik
a szalona a nyáron.

Földpaprika verkedik
és lánzol a szádon.

Szylhet id a félbröcsög aludtfej.

Takarón be is aludj el.

Rekkenő nyáron érik a búza.

Rekkenő nyáron pendül a kasa.

Szinelet bérhoz is lúzza
három pár ökrön

nem melétsz háza.

Rekkenő nyáron érik a barack,
hétornyú várbán bezdrva maradsz.

* . 1876.

Uramisten

Uramisten, hányadik éve már
hog₃ utamba áll két orsrághatár
és anyám nyelvéi szavakat nem hallok.

Jaj, tudom már, hog₃ vadidegenföldbe
teszik majd a fentem mindörökre
pedig várni rá ferete honi hantok.

Járnak rá, de jaj kiába várni:
Kövessés, homokos idegen földbe zárnak
ámde a leltem oda én nem adom.
Nem adom oda magyari-leltem!

Ha majd rónán késo' éjszarákon
hallotok szármagok hányos suhogását
azt hiszitek, hog₃ ez csupán álom,

pedig az én magyari-leltem vápát
a koromsötét alföldi éjszaráron.

* 2578

Vissra an ösi idö'kabe

(Othloni látogatásom 1978 ban)

Lámpagyújtásról lámpajóvá
folgt a bor kilenc napon át.
Folgt mint a vissrafelé rohanó idö'.

Felértek a barna bitorok

és már nem is az egész
vadász arcát láttuk

hanem a rávetített
buzavölgyek élőt,

a rávetített

tengeri évek élőt.

Vissramentink a Szabadcsapharck

Vissra Mátyás, vissza Istvánig
vissza a pogány idö'kabe.

Jó lenne Harát foglalnunk!

-És mégis reppel a mint a
lavorban lemosódottam
a rádió lemonta a pontos idöt.

*

1978

Bücsüáldomás 56 ban

I.

Ég₃ kocsmá volt a végső áldomás.
Cigaretta, törköj, cigaretta.
Ég₃ könnyes bücsü áldomás.
Valari magát de leitta.

Fiizetett is elhagyta a várost.
Mawarstals ha lett volna sem lassított.
Ténapelőtt Szepeden de már most
az osztrák csendörök látcsőjében
mászraált.

Ég₃ kocsmá volt a végső áldomás
is mi²or halapját feltette fejére...
Ég₃ merre indult, most már nem vitás
an áldorat is tettes, a tett
Színlezeire.

II.

Kalap, sehemisäl
het dei kisüsti
is nebilödülmä
a Viltägnak.

Kalap, sehemisäl
biidös cigarette
is odamenni
alun nem värnak.

Kalap, sehemisäl
hursoneg'e'iem
osrt elejemenni
a halälnek.

*

1980

Madonna ferete glóriával

Reny a vidék.
Elindultak a keresztők.
Kéne a menyér ma nagyon.

Reny a síved
kimozdították a vad állatok
az elnyit nyiló tavasszon.

Dörög az ég.
Csaphadnak sörnyű villámok,
öltöz feketebe angyalom!

*

1981

Rám visszavertél

Rám visszavertél
villámlo szemekkel.
Megtorpantam,
te meg elszaladtál.

Mint gyökereket keresztet
álltam a villamos éjszaka.
Vártam, hogy a tett helyére
visszavere.

Nem gyütté!

Hézagba egy vén banya gyütt
kétrét a porban
és így sölt:

Hulló csillag miatt
rimi nem érdemes.
Lezuhant az már
mielőtt világra gyütté fiam.

*

1981

Mint föld a koporsóra

Majd jönnek boronap's hétköznapiok
mikor a köteleesség ei a gond
sawakba szorit mindent.

Jönnek, jól tudom
gyakrabban mint linne' az ember.

Ainde most
had emlékeztek még
ama vadrnapokra
mikor elejben gyitte',
mikor előttem megálltal
és rám borultal
mint a hársfaillat,
mint a buegös eső
mint föld
a koporsóra.

*

1981

Rapadj magadhoz

Merett s-remekkel nézlek téged,
elbűvöl páratlan szépséged.

Véres lesz a szemem fehéreje.
Könnyem és vérem fátjólán át
kutatlak mint a linc a páriát
és magam sem tudom minegére.

Amikor mepláttalak nyomba'
bezüdültél a világomba
és nem tudtam többé szabadulni.
Azóta már csak neked élek,
minden vitamom feléd térek,
te csudálatos, nem tudom mi.

Hát fonyj be a garra, gyühenéred,
fürdés meg illatos nedvekkel.

El ne eressz engem már soha!
Ott legyen méltó neje halálom.
Rapadj magadhoz, art kívánnom
te titkos értelmű csudafa!

*

1981

Evsrakjaim

Mint a Tavasz friss szelekkel,
tele vagyok rajongással,
tele vagyok szerelemmel.

Úgy mint a Nyár forrósággal
tele vagyok izgalommal
tele vagyok boldogsággal.

Úgy mint az Ősz lombhullással,
tele vagyok fájdalommal,
tele vagyok sötét gyászral.

Úgy mint a Tél hófödessel
tele vagyok bival, gonddal,
tele vagyok lemondással.

*

1981

A vizesi Pusztán

Szépek voltak ott a Naplementék
mikor a népek a napterhét letették
és remeiket az Égre emelték
és égi képekben örömeiket lették.

Mert hisz az Égből a Pusztán volt elég
és odafent is akadt eleendő festék.
Szépek voltak ott a Naplementék
és szépek voltak a csillagos Esték.

Minek nyomán elhitték: „élni szép”
Szép volt az a változó égi kép.
Minek nyomán már nem is fáj a fáj,
szép volt esteként a pusztai táj.

*

1982

Az ösök srelleme

Gömesküit intefet nyikorogva.
Beszaradt tetön át
eső hull
a sárkemencre.

Idé nem jönnek turisták,
itt csak az ösök
srelleme bogong.

... Találkortam velük
harajövet.

Mepismertek.

Egyikük így szólt:

"Nicsak,

a Bělajék Janija..."

Másikuk így szólt:

"Szépunokám."

*

1983

Ezer anyanő

Ezer lány anyja lett
harmincévenként
míg végül az egyik
megszült tégedet.

Egyiknek alma
másiknak átkos
öleli lelked,
üzi véredet.

Megpenk olykor
ha befelé nézel,
hogyan felötlik egy ~~arc~~ arc
és te felérszel.

És te felérszel...
vagy reád érez ő?

Ki itt a tettes?

Egy szől tenmagad,
vagy ezer anyanő?

Ezer anyanő!

* 1983

Az értelen és érzelen

Egymással szemben,
most is mint mindig,
de már nem hadakozón
ül a két testvér
az Alkonyatban.

Előttük bor és kenyér.

Jekintetiben
madra ismer az elédig
figyelembe se vett
összetartozás.

Már csak a keszék
kiválómbórok:
szelíd tenyér
és szigorú ököl.

*

1983

A jó revesz

Atvisni a bárdnyt,
visszajön a farkasent.

Atvisni a farkast,
visszakerre a bárdnyt.

Kitesni a bárdnyt,
átvisni a háposztát.

Kitesni a háposztát,
visszajön a farkasent.

*

1983

Cigányapica

Odaha₂ta kis testvére't
oda anyjät, oda apjät,
oda epe'z putriodrost.

Kolostornar lui's kertjében
minsen éró cigánymeggyfa,
minsen ott csak lila akác.

Cellánar rideg köfala
inó árnyat támasztgatja
ha köhög a gyertyafényben.

A kápolna rideg fala
cseneő hangjät visszaradja.
Ezenkívül minden oda.

Oda van a kis testvére,
oda anyja, oda apja,
oda epe'z putriodros

*

1983

Hamasz angyalok

Napkelten és Napalkonyán
vittem biciklén a kórház
Endrődötől ki, Laposról haza.
Kórház, vár és csomagtartó
minden meppakolni való:
Táská, kóma, s hátul háza.

Ez utóbbi, fejünk fölött
mint egy kivont kard örködött
amint repültünk porba - sárba.
Ara kóma, ne menjen gyalog...
Repültünk mint az angyalok
hámlott háttal egy sál gatyába

*

1984

Endrődiek

Van bennük valami nemes
kellemetlen, kellemetes,
rajongás és lázadás.

Van bennük valami jószág,
kék álmok és vörös valóság
és sok szívbéli áradás.

Van bennük valami Szépség
valami édes keserűség
és mindenből még ráadás.

* 1984

Ősz

Pincében már a svölő leve.
Penszef mint akit kerget a nére.
Csörög a tőke levele
s rászáll a préshez tetejére.

Fáznak a hegyek, összebíznak.
Dél előtt hód lépni őket.
Dél után olykor felvidülnek
és elnézik a repülőket.

Köröz a varjak előőrsé,
kárrog, kimenteli a vidéket.
Erőttel is tél jön az őszre.
Jaláljon ki-ki menedéket.

*

1984

Terjed a tenger

A partokat elmossa a tenger.

A szárazföld elfogy
mint az élet.

Mit tegyen, ki rajta él;
az Ember?

Fát ültessen?

vagy verset véssen

sziálába

csodaszépet?

*

1985

Rajzórán, 45 ben

Mögöttem állt, éreztem nézi
rajzomat a jószagú
tanító néni.

Hallhatta is
szivem mint döroből.

S mielőtt útja tovább vitte
hajamat gyöngéden
megérintette
és kislaladt könnyem
az örömtől.

*

1985

Arcképem alá

Felszántotta arcomot az élet.
Benevette gondokkal, fájdalommal.
Ne csodálkodd a képmásom négett
ha találok rajta bánatommal.

Silvar, aszály pusztított e tájon.
Nem ragadt meg nemesebb növény.
Istenerhez más termésre vágyón
mindliába könyörögtem én.

Ha szebbre vágyol, ne nézz a szemembe;
nem villog mint kard és nem mint ékszer.
Hej pedig, de nézte magát benne
kiásvágy és répasszony elég szer!

Mély tavába Szépség járt fürödni,
alá-alá merülgetett benne ...
Amide mégis bele kell fürödni,
hogy bárhol is volt, nem volt sok értelme,

mert minden ami anyagi- mi landó,
épitsek, vagy rombolják az évek.
Csak egyetlen egy dolog maradvány
mely minis felszántva ment a nevé:
lélek.

*

1985

